

31992R0443

27.2.1992

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 52/1

NAŘÍZENÍ RADY (EHS) č. 443/92

ze dne 25. února 1992

o finanční a technické pomoci asijským a latinskoamerickým rozvojovým zemím a o hospodářské spolupráci s nimi

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 235 této smlouvy,

s ohledem na návrhy Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

vzhledem k tomu, že Společenství sleduje politiku finanční a technické spolupráce s asijskými a latinskoamerickými rozvojovými zeměmi (ALA) od roku 1976, k níž později připojilo hospodářskou spolupráci; že tyto formy spolupráce jsou součástí celkové politiky spolupráce s rozvojovými zeměmi jako jedním celkem, což zahrnuje rozvoj jejich obchodu integrací do mnohostranných obchodních systémů vhodnými opatřeními, jež se mají přijmout v rámci příslušných mezinárodních organizací, a zvláštními opatřeními, jako je systém Společenství všeobecných celních preferencí;

vzhledem k tomu, že současný proces budování Evropy a vzrůstajícího vlivu Společenství v rozvojových zemích celého světa odůvodňují pokračování, s náležitým ohledem na doplňkovou povahu postupu Společenství, vzájemně výhodné hospodářské spolupráce s asijskými a latinskoamerickými rozvojovými zeměmi a podpory Společenství v jejich rozvoji, rozšiřování spolupráce na ostatní země nebo odvětví v těchto regionech, zvýšeného financování těchto politik a úsilí zajistit, že budou lépe přizpůsobeny státním a místním potřebám v rámci každého regionu;

vzhledem k tomu, že Evropská rada při mnoha příležitostech potvrdila politickou vůli Společenství posílit jeho spolupráci s regiony světa, kde je úroveň rozvoje stále neodpovídající, a činit

tak prostřednictvím zvýšeného, koordinovaného a mnohostranného úsilí ze strany Společenství a jeho členských států;

vzhledem k tomu, že Evropská rada na svém zasedání v Lucemburku ve dnech 28. a 29. června 1991 požádala Společenství a jeho členské státy, prostřednictvím politiky spolupráce Společenství a zařazováním doložek o lidských právech do hospodářských dohod a dohod o spolupráci se třetími zeměmi, o aktivní podporu lidských práv a o účast, bez diskriminace, všech jednotlivců nebo skupin na životě společnosti, berouc v úvahu zejména roli žen;

vzhledem k tomu, že Evropský parlament tuto záležitost podrobně zkoumal při řadě příležitostí a vyzýval k intenzivnější spolupráci a ke změně stávajících právních předpisů k zajištění toho, aby podpora byla účinnější a průhlednější;

vzhledem k tomu, že 4. února 1991 Rada přijala konečná rozhodnutí o pokynech pro spolupráci s asijskými a latinskoamerickými rozvojovými zeměmi, zahrnující zejména priority a odvětví, jež se mají vzít v úvahu, zvýšení prostředků, které jim mají být přiděleny, a umožnění indikativního střednědobého plánování těchto prostředků;

vzhledem k tomu, že Evropský parlament a Rada při potvrzování tradičních oblastí činnosti stanovily nové priority vztahující se zejména k životnímu prostředí, lidskému rozměru rozvoje a k potřebě hospodářské spolupráce, jež se má uskutečňovat v oboustranném zájmu Společenství i jeho partnerských zemí;

vzhledem k tomu, že je třeba přijmout ustanovení pro financování podpory zmiňované v tomto nařízení i jiné podpory asijským a latinskoamerickým rozvojovým zemím;

vzhledem k tomu, že se částka 2 750 milionů ECU považuje za nezbytnou pro provádění podpory uvedené v tomto nařízení i jiné podpory asijským a latinskoamerickým rozvojovým zemím v počátečním pětiletém období (1991 až 1995);

⁽¹⁾ Úř. věst. C 119, 4.5.1991, s. 6.

a Úř. věst. C 284, 31.10.1991, s. 4.

⁽²⁾ Úř. věst. C 267, 14.10.1991, s. 35.

vzhledem k tomu, že částka považovaná za nezbytnou pro financování let 1991 až 1992 je podle stávajícího finančního výhledu 1 069,8 milionu ECU;

vzhledem k tomu, že částky, jež se mají vynaložit na financování podpory v letech 1993 až 1995, by měly být zahrnuty ve stávajícím finančním rámci Společenství a že asijským a latinskoamerickým rozvojovým zemím by měla být dána stejná priorita v rozpočtu na léta 1993 až 1995, jakou měly v letech 1991 až 1992;

vzhledem k tomu, že objem podpory Společenství na období po roce 1995 by měl být určen v souladu se stávajícími postupy;

vzhledem k tomu, že by měla být stanovena pravidla pro řízení správy finanční a technické pomoci asijským a latinskoamerickým zemím a pro hospodářskou spolupráci s nimi;

vzhledem k tomu, že je nezbytné zrušit nařízení Rady (EHS) č. 442/81 ze dne 17. února 1981 o finanční a technické pomoci nepřidruženým rozvojovým zemím ⁽¹⁾;

vzhledem k tomu, že Smlouva neposkytuje jiné zvláštní pravomoci pro přijetí tohoto nařízení než pravomoci podle článku 235,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Společenství pokračuje ve spolupráci a rozšiřování spolupráce s asijskými a latinskoamerickými rozvojovými zeměmi (dále jen „rozvojové země ALA“), které nejsou signatáři úmluvy z Lomé a nevyužívají výhod politiky spolupráce Společenství se třetími zeměmi Středomoří. Tato spolupráce, která doplňuje pomoc členských států, zahrnuje finanční a technickou rozvojovou pomoc a hospodářskou spolupráci. V této souvislosti Společenství přikládá nejvyšší důležitost podpoře lidských práv, podpoře procesu demokratizace, účinné a spravedlivé veřejné správy, ochraně životního prostředí, liberalizaci trhu a posílení kulturního rozměru prostřednictvím rozšiřování dialogu o politických, hospodářských a sociálních otázkách vedených v oboustranném zájmu.

Článek 2

Cílem politik Společenství týkajících se rozvoje a spolupráce je humánní rozvoj.

Uvědomujíc si skutečnosti, že dodržování a uplatňování lidských práv, základních svobod a principů demokracie je podmínkou skutečného a trvalého hospodářského a sociálního rozvoje, věnuje Společenství zvýšenou podporu zemím nejvíce oddaným

těmto principům, zejména konkrétním iniciativám za účelem jejich uvedení do praxe.

V případě zásadního a trvalého porušování lidských práv a principů demokracie by Společenství mohlo změnit nebo dokonce zastavit provádění spolupráce s dotýcnými státy omezením spolupráce na činnosti s přímým prospěchem pro ty skupiny obyvatelstva, které jej potřebují.

Článek 3

Všechny rozvojové země ALA jsou vhodné pro finanční a technickou pomoc a hospodářskou spolupráci. Příjemci podpory a partneři pro spolupráci mohou být nejen státy a regiony, ale i decentralizované správní orgány, regionální organizace, veřejnoprávní subjekty, místní nebo tradiční společenství, soukromé instituce a subjekty, včetně družstev a nevládních organizací. Při poskytování podpory uvedené v tomto nařízení se berou v úvahu potřeby a priority každé země a každého regionu.

Finanční a technická pomoc

Článek 4

Finanční a technická pomoc se přednostně zaměřuje na nejchudší skupiny obyvatelstva a nejchudší země v těchto dvou oblastech prostřednictvím zavádění programů a projektů v kterémkoli odvětví, v němž podpora Společenství může hrát důležitou úlohu. Opatření se zavádějí zejména v oblastech, kde je těžké mobilizovat domácí, hospodářské a lidské zdroje, ale které mají strategický význam buď pro rozvoj příslušných zemí, nebo pro mezinárodní společenství jako celek.

Článek 5

Finanční a technická pomoc se zaměřuje zejména na rozvoj venkova a zlepšení úrovně zajištění výživy. V tomto ohledu může integrace potravinové pomoci do jiných nástrojů rozvoje pomoci této formě k tomu, aby splnila zvláštní úlohu a cíle. Podpora venkova od Společenství musí rovněž zahrnovat opatření v malých městech sloužících venkovským oblastem za účelem podpory zaměstnanosti. Zlepšování hospodářského, právního a sociálního prostředí soukromého sektoru včetně malých a středních podniků musí být rovněž bráno v úvahu.

Dlouhodobými prioritami je ochrana životního prostředí a přírodních zdrojů a udržitelný rozvoj. Vážený průměr nezbytných finančních prostředků podpory pro období let 1991 až 1995, což je 10 %, se odloží stranou pro projekty speciálně zaměřené na ochranu životního prostředí, zejména tropických pralesů.

Navíc je brán zřetel na všechny činnosti k ochraně životního prostředí a přírodních zdrojů.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 48, 21.2.1981, s. 8.

Zvláštní pozornost musí být věnována opatřením v boji proti drogám. Spolupráce Společenství s rozvojovými zeměmi ALA za účelem podpory boje proti drogám postoupí na úroveň dialogu v rámci obecnějších souvislostí hospodářského rozvoje producentů zemí a jejich spolupráce s Evropským společenstvím. Tato spolupráce zahrnuje opatření obsahující jak humanitární, tak rozvojovou podporu.

Lidský rozměr rozvoje je přítomen ve všech oblastech činnosti, jak vyplývá z cíle této formy spolupráce.

Kulturní rozměr rozvoje musí být trvalým cílem všech činností a programů, s nimiž je Společenství spojeno.

Podporu je tudíž třeba přidělovat mimo jiné zvláštním projektům rozšiřování demokracie, účinné a spravedlivé veřejné správy a lidských práv.

Navíc je třeba věnovat péči nejen tomu, že změny přinášené projekty a programy nemají škodlivé vlivy na postavení a roli žen, ale že jsou naopak přijímána zvláštní opatření nebo dokonce projekty za účelem zvýšení jejich aktivní účasti, na základě rovnosti, ve výrobním procesu a jeho výsledcích, v sociálních činnostech a při rozhodování.

Zvláštní pozornost se rovněž věnuje ochraně dítěte.

Etnickým menšinám je zaručena zvláštní pozornost prostřednictvím opatření určených pro zlepšení jejich životních podmínek při respektování jejich kulturní identity.

Zvláštní pozornost se věnuje demografickým otázkám, zejména otázkám spojeným s růstem počtu obyvatel.

Podpora Společenství rozvojovým projektům a programům musí brát ohled na makroekonomické a odvětvové problémy a upřednostňovat akce, které mají vliv na strukturální uspořádání hospodářství, na rozvoj politiky jednotlivých odvětví a na rozvoj institucí. Za účelem zvýšení jejich účinnosti a dosažení významnější součinnosti je třeba hledat dialog a spolupráci s příslušnými mezinárodními institucemi a dvoustrannými poskytovateli prostředků.

Podpora vnitrostátních institucí rozvojových zemí za účelem posílení jejich schopnosti řídit rozvojové politiky a projekty představuje oblast činnosti, která pravděpodobně převzme strategické místo v procesu rozvoje. V této souvislosti je důležitým prvkem udržování vhodného dialogu mezi rozvojovými zeměmi a Společenstvím.

Regionální spolupráce mezi rozvojovými zeměmi se považuje za prioritní oblast finanční a technické pomoci, zejména v těchto oblastech:

- spolupráce v oblasti životního prostředí,
- rozvoj vnitroregionálního obchodu,
- posílení regionálních institucí,
- podpora regionální integrace a vzniku společných politik a činností mezi rozvojovými zeměmi,
- regionální komunikace, zejména co se týká standardů, sítí a služeb, včetně telekomunikací,
- výzkum,
- vzdělávání,
- rozvoj zemědělství a zabezpečení výživy,
- spolupráce v oblasti energetiky.

Část podpory může být věnována na asanaci a obnovu po přírodních katastrofách všech druhů a na opatření pro prevenci před těmito pohromami.

Článek 6

Finanční a technická pomoc se poskytne relativně vyspělejším rozvojovým zemím ALA, zejména v těchto oblastech a případech:

- rozvoj demokracie a lidských práv,
- prevence přírodních katastrof a obnova po těchto katastrofách,
- boj proti drogám,
- životní prostředí a přírodní zdroje,
- posilování institucí, zejména orgánů veřejné správy,
- pilotní programy s cílem pomoci neprivilegovaným vrstvám obyvatelstva, zejména ve velkých městských aglomeracích,
- regionální spolupráce a integrace se zvláštním zřetelem k programům regionální spolupráce a integrace umožňujícím vytváření partnerství mezi chudými a relativně rozvinutými zeměmi.

Hospodářská spolupráce

Článek 7

Hospodářská spolupráce vytvořená za účelem pomoci vzájemným zájmům Společenství a jeho partnerských zemí přispívá k rozvoji rozvojových zemí ALA tím, že jim pomáhá budovat jejich institucionální kapacity za účelem vytváření prostředí příznivějšího pro investice a rozvoj a zpřístupnění většiny perspektiv otevřených prostřednictvím růstu mezinárodního obchodu, včetně jednotného evropského trhu, a posílením přítomnosti obchodníků, technologie a know-how ze všech členských států, zejména v soukromém sektoru a v malých a středních podnicích.

Hospodářská spolupráce se zaměří zejména na vytváření atmosféry důvěry prostřednictvím podpory zemí, které sledují makroekonomickou a strukturální politiku otevřenou obchodu a investicím a napomáhající převodu technologií, zejména ochranou práv k duševnímu vlastnictví.

Článek 8

Hospodářská spolupráce zahrnuje tři oblasti:

1. zlepšování vědeckého a technologického potenciálu a hospodářského, sociálního a kulturního prostředí obecně, prostřednictvím školicích programů a přenosu know-how. Vědecká a technická spolupráce, včetně takové spolupráce v oblasti programů špičkové technologie, může přinášet prospěch také ze zavádění programu víceletého rámcového výzkumu a z článku 130n Smlouvy. Hospodářská spolupráce je směřována hlavně k vysokým úředníkům ve státní správě, k činovníkům, kteří rozhodují o hospodářských otázkách, a školitelům a zahrnuje všechny oblasti hospodářství, vědy a techniky, zejména technologie pro energetiku, průmyslovou a městskou ekologii a služby. Měla by podporovat propojení mezi ústavy a výzkumnými centry na obou stranách a brát v úvahu jejich schopnost rychlého osvojování know-how a moderních technologií, které potom mohou být rozšiřovány v cílové zemi;
2. zdokonalování struktury institucí, které musí postupovat společně s užším dialogem s partnery za účelem vytvoření hospodářského, právního, správního a společenského klimatu příznivějšího pro rozvoj;
3. podpora podniků například prostřednictvím programů podpory obchodu, školení a technické pomoci, vytváření kontaktů mezi podniky a prostřednictvím programů pro usnadnění spolupráce mezi nimi.

Regionální spolupráce musí být považována za důležitou oblast hospodářské spolupráce, zejména s ohledem na

- spolupráci v ekologii průmyslu,
- vnitroregionální obchod,
- regionální instituce pro hospodářskou integraci,
- regionální politiky,
- komunikace, včetně telekomunikací,
- výzkum a vzdělání,
- spolupráci v oblasti energetiky,
- průmyslovou spolupráci.

Postupy zavádění

Článek 9

Finanční a technická pomoc a výdaje na hospodářskou spolupráci se poskytují převážně formou grantů financovaných ze souhrnného rozpočtu Evropských společenství.

Kde je to možné, zavádí se indikativní pětileté plánování pro každý cíl, zemi nebo případně region.

Širší koordinaci se hledá spolufinancování se členskými státy nebo s jinými dárči. Povahy podpory od Společenství musí být zachována.

Článek 10

1. Financování Společenství určené na podpory uvedené v článku 9 pokrývá počáteční pětileté období (1991 až 1995).

2. Výše finančních prostředků Společenství, která se považuje za nezbytnou pro poskytnutí podpory, je 2 750 milionů ECU, z čehož se 10 % přidělí na životní prostředí, zejména na ochranu tropických pralesů. Částka 1 069,8 milionu ECU se vyčlení na léta 1991 až 1992 v rámci finančního výhledu na léta 1988 až 1992.

Pro léta 1993 až 1995 se výše finančních prostředků zahrne do finančního rámce Společenství v té době platného.

3. Rozpočtový orgán určí prostředky, které jsou k dispozici pro každý rozpočtový rok s přihlédnutím k zásadám řádného finančního řízení uvedeného v článku 2 finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

4. Pro následné období zahrnuté tímto nařízením se výše podpory určí v souladu s postupy v té době platnými.

Článek 11

Finanční a technická pomoc může zahrnovat veškeré náklady v cizích měnách a místní náklady na uskutečnění projektů a programů, včetně integrovaných programů a odvětvových projektů, kdykoli je to nutné.

Zejména mohou být zahrnuty výdaje na udržování a provoz činností hospodářské spolupráce, vzdělávací a výzkumné programy a rozvojové projekty a programy. Avšak s výjimkou vzdělávacích a výzkumných programů mohou být takové výdaje financovány pouze v počáteční fázi a v klesající výši.

Systematickým úsilím se musejí hledat příspěvky, zejména v podobě finančních prostředků, od partnerů (států, místních společenství, podniků, individuálních příjemců) v rámci jejich možností a v závislosti na povaze opatření.

Z financování Společenstvím jsou vyloučeny platby daní, cel a poplatků a nákup pozemků.

Studijní náklady a krátkodobé i dlouhodobé využívání odborníků pomáhajících příjemcům a Komisi v přípravě obecných politik, vyhledávání a přípravách činností a v jejich monitorování a hodnocení se obvykle financuje z prostředků Společenství buď jako součást financování jednotlivých činností, nebo samostatně.

Článek 12

1. Část finanční a technické pomoci a hospodářské spolupráce se ponechává stranou pro opatření na vypořádání s výjimečnými okolnostmi, zejména projektů na podporu obnovy následně po přírodních katastrofách a pro uspokojení nepředvídaných priorit, zejména v zemích, v nichž situace týkající se lidských práv nebo jiné politické podmínky dříve Společenství nedovolovaly podporu poskytnout. K tomu účelu se poskytuje nejvýše 15 %, jakmile rozpočtový orgán stanoví dostupné roční položky.

2. Veškeré nerozdělené finanční prostředky rovnající se těmto 15 % dostupných ročních položek se 31. července téhož roku uvolní k jinému způsobu přidělení.

Článek 13

Účast ve veřejných soutěžích, nabídkových řízeních, zadávání zakázek a jiném uzavírání smluv je za stejných podmínek otevřená všem fyzickým či právnickým osobám členských států.

S ohledem na finanční a technickou pomoc je tato účast obvykle rozšířena na cílový stát a může být rovněž v jednotlivých případech rozšířena na jiné rozvojové země.

Ve výjimečných, řádně odůvodněných případech mohou být ze zvláštních důvodů připuštěny jiné země původu.

Článek 14

Projekty a programy podpory, u nichž financování ze strany Společenství přesahuje 1 000 000 ECU, a veškeré podstatné změny a možné překročení schválených projektů a programů, které přesáhnou 20 % původně schválené částky, se schvalují postupem podle čl. 15 odst. 3.

Stejný postup se dodrží při schvalování aktů vyžadovaných k vytvoření

— indikativních víceletých pokynů, které platí pro hlavní partnerské země,

— oblastí spolupráce podle předmětu nebo odvětví.

Článek 15

1. Komise vykonává správu finanční a technické pomoci a hospodářské spolupráce.

2. Komisi je nápomocen výbor složený ze zástupců členských států a předseda mu zástupce Komise.

3. Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k návrhu ve lhůtě, kterou může předseda stanovit podle naléhavosti věci. Stanovisko se přijímá většinou stanovenou v čl. 148 odst. 2 Smlouvy pro přijímání rozhodnutí, která má Rada přijímat na návrh Komise. Hlasům zástupců členských států ve výboru je přidělena váha stanovená v uvedeném článku. Předseda nehlasuje.

Komise přijme zamýšlená opatření, jsou-li v souladu se stanoviskem výboru.

Pokud zamýšlená opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise Radě neprodleně návrh opatření, která mají být přijata. Rada se usnese kvalifikovanou většinou.

Pokud se Rada neusnese do jednoho měsíce ode dne, kdy jí byl návrh předán, přijme navrhovaná opatření Komise.

4. Komise sděluje pravidelně nejméně jednou do roka členským státům veškeré jí dostupné informace o odvětvích, projektech a činnostech, které by mohly být podle tohoto nařízení podporovány.

5. Navíc se koordinace mezi programy spolupráce Společenství a dvoustrannými programy prováděnými členskými státy uskutečňuje v rámci výboru prostřednictvím výměny informací.

Článek 16

Komise předkládá Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o provádění tohoto nařízení. Zpráva uvádí výsledky provádění rozpočtu s ohledem na závazky a platby a projekty a programy financované během roku. Pokud je to možné, obsahuje zpráva

informaci o financování členskými státy za daný rozpočtový rok. Obsahuje také zvláštní podrobné informace (podniky, státní příslušnost atd.) o zakázkách udělených na provádění projektů a programů.

Navíc na konci každého pětiletého období Komise předkládá souhrnnou zprávu uvádějící výsledky pravidelného hodnocení, které je vypracováno s cílem ukázat nejen jak se projekty a programy prováděly, ale také vhodnost zachování nebo změny pokynů pro tuto podporu.

Článek 17

1. Zrušuje se nařízení (EHS) č. 442/81.
2. Veškeré odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 18

Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 25. února 1992.

Za Radu

předseda

Vitor MARTINS
